

УДК 347.441.14:338.43

Методологічний базис прийняття суспільних рішень в аграрній політиці / Кваша С.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 12.

Запропоновано нове розуміння змісту аграрної політики України, її цілей, принципів, чинників і умов реалізації при прийнятті законопроектів відносно перспективи розвитку галузі до 2020 року.

Визначена необхідність прийняття рішень в аграрній політиці України з урахуванням суспільно-політичних і соціально-економічних наслідків не тільки для держави, але і для всіх груп економічних і соціальних інтересів.

Здійснено теоретичне обґрунтування необхідності прийняття нових нормативних документів, що стосуються аграрного сектору економіки України, на базі нового методологічного базису, який в суспільно-політичній площині будується на відомих наукових платформах теорії суспільного вибору (Public Choice Theory). Другою важливою і такою, що пропонується для дослідників складовою методологічного базису є соціально-економічна оцінка наслідків прийняття рішень, яка в теоретичному плані базується на теорії добробуту (Welfare economics). Бібліогр.: 12.

Ключові слова: аграрна політика, теорія суспільного вибору (Public Choice Theory), теорія добробуту (Welfare economics), економічні і соціальні цілі груп інтересів в аграрному секторі економіки України.

УДК 347.441.14:338.43

Методологический базис принятия общественных решений в аграрной политике / Кваша С.Н. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 12.

Предложено новое понимание содержания аграрной политики Украины, ее целей, принципов, факторов и условий реализации при принятии законопроектов относительно перспективы развития отрасли до 2020 года.

Определена необходимость принятия решений в аграрной политике Украины с учетом общественно-политических и социально-экономических последствий не только для государства, но и для всех групп экономических и социальных интересов.

Осуществлено теоретическое обоснование необходимости принятия новых нормативных документов, касающихся развития аграрного сектора экономики Украины, на базе нового методологического базиса, который в общественно-политической плоскости строится на известных научных платформах теории общественного выбора (Public Choice Theory). Другой важной, предлагаемой для исследователей, составляющей методологического базиса является социально-экономическая оценка последствий принятых решений, которая в теоретическом плане базируется на теории благосостояния (Welfare economics). Библиогр.: 12.

Ключевые слова: аграрная политика, теория общественного выбора (Public Choice Theory), теория благосостояния (Welfare economics), экономические и социальные цели групп интересов в аграрном секторе экономики Украины.

UDS 347.441.14:338.43

Methodological basis for finding social solutions in agrarian policies / Kvassha S.M. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 12.

An article suggests a new approach towards the essence of Ukrainian agrarian policy, its aims, principles, factors and conditions of realisation of adoption of new legal bills aimed at the perspective development of the branch up to 2020. The necessity of consideration of social, political and economic consequences for the state and for all economic and social groups within the process of agrarian decision-making.

The article provides a theoretical grounds for adoption of new normative legal documents for the agrarian sector of economy of Ukraine, on the basis of methodological approach rooted in the Public Choice Theory. Another significant pattern is the social and economic evaluation of the consequences of the taken decisions that is based on the Welfare economics theory. Refs.: 12.

Key words: agrarian policy, Public Choice Theory, Welfare economics, economic and social group interests in agrarian sector of economy.

УДК 657.47

Механізм оподаткування ПДВ молокопереробних підприємств: вплив на організацію аналітичного обліку готової продукції / Борович О.В., Івашків Т.С. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 22.

Запропоновано: методики розрахунку суми податкового кредиту за ПДВ, нарахованого від вартості цінностей, що використовуються в операціях із виробництва та реалізації готової продукції, виготовленої із сільськогосподарської сировини, виходячи із частки використання таких активів в операціях з виготовлення продукції та, відповідно, в інших операціях і питомої ваги сільськогосподарської сировини в загальному обсязі сировини, придбаної у всіх категорій постачальників, а також окреслено основні підходи до організації первинного й аналітичного обліку готової продукції, виготовленої із сировини різних категорій.

Дані методики дають змогу визначити податкове зобов'язання за податком на додану вартість, що є джерелом виплати компенсації сільськогосподарським товаровиробникам за молоко, та вести облік розрахунків за податком на додану вартість відповідно до норм податкового законодавства. Табл.: 2. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: податок на додану вартість, сільськогосподарська сировина, готова продукція, облік, податковий кредит, податкове зобов'язання.

УДК 657.47

Механизм налогообложения ПДВ молокоперерабатывающих предприятий: влияние на организацию аналитического учета готовой продукции / Борович О.В., Ивашкин Т. С. // Экономика АПК. – № 8. – С. 22.

Предложены: методики расчета суммы налогового кредита по НДС, начисленного от стоимости ценностей, которые используются в операциях по производству и реализации готовой продукции, изготовленной из сельскохозяйственного сырья, исходя из доли использования таких активов в операциях по производству продукции и, соответственно, в других операциях и удельного веса сельскохозяйственного сырья в общем объеме сырья, приобретенного у всех категорий поставщиков, а также очерчены основные подходы к организации первичного и аналитического учета готовой продукции, изготовленной из сырья разных категорий.

Данные методики позволяют определить налоговое обязательство по налогу на добавленную стоимость, которое является источником выплаты компенсации сельскохозяйственным товаропроизводителям за молоко, и вести учет расчетов по налогу на добавленную стоимость в соответствии с нормами налогового законодательства. Табл.: 2. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: налог на добавленную стоимость, сельскохозяйственное сырье, готовая продукция, учет, налоговый кредит, налоговое обязательство.

UDS 657.47

Value Added Tax taxation mechanism of dairy plants: the impact on organization of analytical accounting of processed output / Borovich O.V., Ivashkin T.S // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 22.

The authors suggest: methodics of calculation the amount of the tax credit for Value Added Tax, calculated on the basis of cost values, used in the operations for production and sales of processed products, made from

agricultural raw materials, based on the proportion of using such assets in operations for manufacturing and, accordingly, in other operations. The proportion of the agricultural raw materials in the total range of raw materials, acquired of all categories of suppliers is considered and the main approaches towards organization of primary and analytical accounting of processed products, made of different categories of raw materials are presented.

These techniques allow to determine the tax obligation of Value Added Tax that is the source of payment of compensation for agricultural milk commodity producers and it allows to conduct accounting calculations of Value Added Tax according to tax legislation. Tabl.: 2. Refs.: 15.

Key words: Value Added Tax, agricultural raw, processes products, accounting, tax credit, tax obligation.

УДК 334.715:634

Фінансове забезпечення галузі садівництва / Сало І.А. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 28.

Розкрито особливості формування джерел інвестицій у підприємствах галузі садівництва. Передбачено три напрями фінансового забезпечення підприємств – кошти 1,5%-го збору, кредити і власні нагромадження. Запропоновано механізм додаткового поповнення спеціального фонду за рахунок можливого збору із суми ввізного мита на плоди, а також підвищити імпортні тарифи на яблука, цитрусові та банани, що становлять основу імпортних поставок плодової продукції в Україну. Розраховано прогнозну модель відрахувань з мита на плоди у спеціальний фонд на 2013-2020 роки. Вона передбачає два варіанти встановлення можливих імпортних тарифів і ставок збору до фонду. За першим варіантом потреба підприємств у коштах у 2013-2020 роках може покриватися при ставці збору 20% на 14,5-22,4 млн грн, а при 30% – 21,8-33,5 млн грн. За другим варіантом, при збільшенні імпортних тарифів фінансові надходження становитимуть відповідно 25,3-34,1 та 38,0-57,8 млн грн. Табл.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: садівництво, інвестиції, митні тарифи, спеціальний фонд, збір, кредити.

УДК 334.715:634

Финансовое обеспечение отрасли садоводства / Сало И.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 28.

Раскрыты особенности формирования источников инвестиций в предприятиях отрасли садоводства. Предусмотрены три направления финансового обеспечения предприятий – средства 1,5%-го сбора, кредиты и собственные накопления. Предложен механизм дополнительного пополнения специального фонда за счет возможного сбора из суммы ввозимой пошлины на плоды, а также повысит импортные тарифы на яблоки, цитрусовые и бананы, которые являются основой импортных поставок плодовой продукции в Украину. Рассчитана прогнозная модель отчислений с пошлины на плоды в специальный фонд на 2013-2020 годы. Она предусматривает два варианта установления возможных импортных тарифов и ставок сбора в фонд. По первому варианту потребность предприятий в средствах в 2013-2020 годах может покрываться при ставке сбора 20% на 14,5-22,4 млн грн, а при 30% – 21,8-33,5 млн грн. По второму варианту, при увеличении импортных тарифов финансовые поступления составят соответственно 25,3-34,1 и 38,0-57,8 млн грн. Табл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: садоводство, инвестиции, таможенные тарифы, специальный фонд, сбор, кредиты.

UDS 334.715:634

Financial insurance of the horticultural branch / Salo I.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 28.

The author defines the peculiarities of the investments sources formation in the horticultural branch enterprises. Three directions of the farms financial insurance are stipulated – costs of the 1.5% dues, credits and accumulations of their own. The machinery of the special fund supplement is proposed by means of the possible dues from the import duties on fruits as well as the increase of the import tariffs of apples, citrus and bananas – the basis of the fruit products import to Ukraine. The predict model of the payment from the customs duties into the special fund has been calculated for the years 2013-2020. This model assumes two variants of the establishment of the possible import tariffs of the collection for the fund. For instance, as for the first variant the demand of farms in costs in 2013-2020 can be covered at the 20% collection rate by 14,5-

22,4 mln grn, at 30% by 21,8-33,5 mln grn. Concerning the second variant if the import tariffs increase the financial assignments will be 25,3-34,1 and 38,0-57,8 mln grn respectively. Tabl.: 1. Refs.: 14.

Key words: horticulture, investments, customs tariffs, special fund, dues, credits.

УДК 631.15:[65.012.34:631.11]

Формування ефективного механізму функціонування логістичних систем сільськогосподарських підприємств / Гуторов О.І., Прозорова Н.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 33.

Досліджено і запропоновано трактування сутності поняття "логістика сільськогосподарських підприємств", яке виходить із завдань аграрної логістики. Визначено етапи формування логістичних систем, особливості організації економічного механізму управління ними, що дало змогу запропонувати оптимальну за структурою і функціональністю логістичну систему для сільськогосподарських підприємств, удосконалено алгоритм проектування цієї системи для останніх. Проведено раціоналізацію структури складського господарства сільськогосподарського підприємства, що уможливить визначити ефективність використання складських площ. Запропонована модель управління запасами дає змогу кількісно оцінювати, аналізувати та прогнозувати систему управління ними. Економічно обґрунтовано доцільність раціоналізації транспортного процесу в межах логістичної системи сільськогосподарського підприємства на основі запровадження навігаційного моніторингу. Обґрунтовано методичні підходи до кількісної оцінки впливу логістичних систем на результати господарської діяльності. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: логістика сільськогосподарських підприємств, агрологістика, логістична система, формування, функціонування, економічний механізм, ефективність, управління, матеріальні потоки.

УДК 631.15:[65.012.34:631.11]

Формирование эффективного механизма функционирования логистических систем сельскохозяйственных предприятий / Гуторов А.И., Прозорова Н.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 33.

Исследована и предложена интерпретация сущности понятия «логистика сельскохозяйственных предприятий», которая вытекает из задач аграрной логистики. Определены этапы формирования логистических систем, особенности организации экономического механизма управления ими, что позволило предложить оптимальную по структуре и функциональности логистическую систему для сельскохозяйственных предприятий, усовершенствован алгоритм проектирования такой системы для последних. Проведена рационализация структуры складского хозяйства сельскохозяйственного предприятия, что дает возможность определить эффективность использования складских площадей. Предложенная модель управления запасами позволяет количественно оценивать, анализировать и прогнозировать систему управления ими. Экономически обоснована целесообразность рационализации транспортного процесса в рамках логистической системы сельскохозяйственного предприятия на основе внедрения навигационного мониторинга. Обоснованы методические подходы к количественной оценке влияния логистических систем на результаты хозяйственной деятельности. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: логистика сельскохозяйственных предприятий, агрологистика, логистическая система, формирование, функционирование, экономический механизм, эффективность, управление, материальные потоки.

UDS 631.15:[65.012.34:631.11]

The formation of effective mechanism of functioning of logistic systems of agrarian enterprises/ Gutorov O.I., Prozorova N.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 33.

The notion «logistics» is studied, and the author's own vision of the essence of the notion «agricultural enterprises' logistics», issuing from the agrarian logistics tasks, is offered. The stages of forming of agricultural enterprises' logistic systems are considered. The peculiarities of organization of the logistic

system economic mechanism management are exposed. The above allowed defining the logistic system optimum by structure and functionality for the agricultural enterprise. The algorithm of agricultural enterprise's logistic system projecting is improved. The agricultural enterprise's storage facilities are rationalized.

The suggested model of storekeeping allows to estimate, analyze and forecast a control system of stocks at the agricultural enterprise. The expediency of rationalisation of transport process within the limits of logistical system of the agricultural enterprise on the basis of introduction of navigating monitoring systems is economically proved. The methodological approaches to the quantitative assessment of the influence of logistic systems on the economic activity results are substantiated. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 14.

Key words: agricultural enterprises' logistics, agrarian logistics, logistics system, formation, functioning, economic mechanism, efficiency, management, product flows.

UDC 658.114.5

Professional associations in the agro-industrial and commerce sectors of economy as main regulators of the realization of Ukrainian National Technology Platform "AGRO-FOOD" / Minenko M.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 39.

This article deals with the modern approaches to interaction between the participants of the national food chain and principle regulators of social and economic system according to the provisions of European Technology Platform "Food for Life". The need of standardization of performance of the contemporary trade and professional public associations' in the agro-industrial sphere and commerce sector of Ukrainian economy, aiming at determination of professional ones, which will ensure the implementation of National Technology Platform "Agro-Food" is grounded in the article. Visualized concept model of the system of stable development of the agro-industrial sphere and commerce sector of economics and the mechanism of its performance via establishment of the interconnection between professionalism, institutional capability, social responsibility, and the subsystems of collective economic and firm food safety which will manage the ecological problems and the ones of satisfying the customer's need of nourishing and healthy nutrition for the present and precise future perspective, have been elaborated. Figs.: 2. Refs.: 7.

Key words: European Technology Platform "Food for Life", Ukrainian National Platform "Agro-Food", public phakhove associations, principle regulators of social and economic system, phakhove institutionally capable socially responsible environment, collective economic and firm food safety, model of the system of stable development of the agro-industrial sphere and commerce sector of Ukrainian economy.

УДК 658.114.5

Фахові об'єднання аграрно-промислової сфери і торгового сектору економіки як головні регулятори реалізації української національної технологічної платформи «Агропродовольча» / Міненко М.А. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 39.

У статті акцентовано увагу на сучасних підходах до співпраці учасників національного продуктового ланцюга та головних регуляторів соціально-економічної системи на засадах Європейської технологічної платформи «Їжа для життя». Обґрунтовано необхідність стандартизації діяльності сучасних галузевих та професійних громадських об'єднань аграрно-промислової сфери і торгового сектору економіки України, з метою встановлення дійсно фахових, які забезпечать реалізацію Національної технологічної платформи «Агропродовольча». Розроблено візуалізовану концептуальну модель системи сталого розвитку аграрно-промислової сфери і торгового сектору економіки та механізм її функціонування через налагодження взаємозв'язку фаховості, інституційної спроможності, соціальної відповідальності, підсистем колективної економічної й стійкої продовольчої безпеки, що забезпечить вирішення екологічних питань і задоволення потреб споживача в повноцінному й здоровому харчуванні сьогодні та на конкретно визначену перспективу. Рис.: 2. Бібліогр.: 7.

Ключові слова: Європейська технологічна платформа «Їжа для життя», українська національна технологічна платформа «Агропродовольча», громадські фахові об'єднання, головні регулятори соціально-економічної системи, фахове інституційно спроможне соціально відповідальне середовище,

колективна економічна й стійка продовольча безпека, модель системи сталого розвитку аграрно-промислової сфери і торгового сектору економіки.

УДК 658.114.5

Профессиональные объединения аграрно-промышленной сферы и торгового сектора экономики как главные регуляторы реализации украинской национальной технологической платформы «Агропродовольственная» / Миненко М.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 39.

В статье акцентировано внимание на современных подходах к сотрудничеству участников национальной продуктовой цепи и главных регуляторов социально-экономической системы на принципах Европейской технологической платформы «Пища для жизни». Обоснована необходимость стандартизации деятельности современных отраслевых и профессиональных общественных объединений аграрно-промышленной сферы и торгового сектора экономики Украины, с целью установления действительно профессиональных, которые обеспечат реализацию Национальной технологической платформы «Агропродовольственная». Разработано визуализированную концептуальную модель системы устойчивого развития аграрно-промышленной сферы и торгового сектора экономики, а также механизм ее функционирования через налаживание взаимосвязи профессиональности, институциональной способности, социальной ответственности, подсистем коллективной экономической и устойчивой продовольственной безопасности, что обеспечит решение экологических вопросов и удовлетворение потребностей потребителя в полноценном и здоровом питании сегодня и на конкретно определенную перспективу. Илл.: 2. Библиогр.: 7.

Ключевые слова: Европейская технологическая платформа «Пища для жизни», украинская национальная технологическая платформа «Агропродовольственная», общественные профессионально объединения, главные регуляторы социально-экономической системы, профессиональная институционально способная социально ответственная среда, коллективная экономическая и устойчивая продовольственная безопасность, модель системы устойчивого развития аграрно-промышленной сферы и торгового сектора экономики.

УДК 338.5

Витрати на виробництво молока як чинник його конкурентоспроможності / Панкратова Л.Л. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 46.

На основі проведеного порівняльного аналізу структури собівартості молока в сільськогосподарських підприємствах України, Білорусі та Німеччини оцінено конкурентоспроможність вітчизняної продукції по відношенню до зарубіжної. Виявлено основні резерви зниження собівартості молока й намічено заходи, які потрібно здійснити для поліпшення ситуації в галузі.

Високі витрати на виробництво молока у вітчизняних підприємствах зумовлені чинниками внутрішнього (низький рівень конверсії корму, низька продуктивність праці тощо) та зовнішнього характеру (високий рівень оподаткування заробітної плати працівників, високі ціни на енергоресурси в Україні й ін.). Облік витрат із позиції можливостей альтернативного використання окремих ресурсів, зокрема кормів, доводить про низький рівень дохідності виробництва і реалізації молока, а отже – низьку інвестиційну привабливість галузі молочного скотарства. Табл.: 4. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: конкурентоспроможність, витрати, ціни, собівартість, дохідність, економічна вартість, концепція альтернативної вартості, управлінський облік.

УДК 338.5

Затраты на производство молока как фактор его конкурентоспособности / Панкратова Л.Л. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 46.

На основании проведенного сравнительного анализа структуры себестоимости молока в сельскохозяйственных предприятиях Украины, Беларуси и Германии оценена конкурентоспособность отечественной продукции по отношению к зарубежной. Выявлены основные резервы снижения себестоимости молока и намечены необходимые меры по улучшению ситуации в отрасли.

Высокие затраты на производство молока в отечественных предприятиях обусловлены причинами внутреннего (низкий уровень конверсии корма, низкая производительность труда и т.п.) и внешнего характера (высокий уровень налогообложения заработной платы работников, высокие цены на энергоресурсы в Украине и т.п.). Учёт затрат с позиции возможностей альтернативного использования отдельных ресурсов, в частности кормов, показывает низкий уровень доходности производства и реализации молока, следовательно – низкую инвестиционную привлекательность отрасли молочного скотоводства. Табл.: 4. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: конкурентоспособность, затраты, цены, себестоимость, доходность, экономическая стоимость, концепция альтернативной стоимости, управленческий учёт.

UDS 338.5

Cost of production of milk as main factor of its competitiveness / Pankratova L.L.
// *Economika APK.* – 2013. – № 8. – P. 46.

An article provides estimation of the competitiveness level of domestic milk products on the basis of comparative analysis of milk cost structure of agricultural enterprises in Ukraine, Belarus and Germany. The main reserves for prime cost reduction and increase of investments for milk branch are elaborated.

High level of expenses on production of milk on domestic enterprises is caused by internal (low level of forage conversion, low labour productivity level), and external patterns (high level of wages taxation, expensiveness of energy resources, etc.). The accounting data of expenses within the framework of use of alternative resources (for instance forage) proves that the level of profitability of milk production and sale is low, hence the low level of investment attractiveness of dairy products brunch.

Табл.: 4. Refs.: 9.

Key words: competitiveness, expenses, prices, prime cost, profitability, economic cost, concept of alternative cost, management accounting.

УДК 338.435

Особливості кадрового забезпечення в аграрній сфері / Кальченко С.В. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 8. – С. 52.

Проаналізовано сучасний рівень забезпеченості професійними кадрами для аграрного сектора. Вивчено вплив ринку трудових ресурсів на соціальний розвиток села, розглянуто погляди вчених на роль науки в розвитку аграрного підприємництва. Проведено аналіз динаміки потреби сільськогосподарських підприємств у найманих працівниках та зіставлено цей показник з аналогічними даними по інших галузях. Проаналізовано проблеми розвитку системи підготовки фахівців для сільськогосподарського виробництва, обґрунтовано необхідність трансформації наукових і методологічних підходів щодо оцінки ролі сільськогосподарських виробників, наукових центрів у питаннях стратегії функціонування аграрної сфери. Визначено роль підприємницького співтовариства для забезпечення інноваційного розвитку галузі. Запропоновано шляхи удосконалення взаємодії між підприємницьким і науковим середовищем. Табл.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: людський капітал, аграрна сфера, інтелектуальний потенціал, аграрне підприємництво, інститут, демографія.

УДК 338.435

Особенности кадрового обеспечения в аграрной сфере / Кальченко С.В. // *Экономика АПК.* – 2013. – № 8. – С. 52.

Проанализирован современный уровень обеспеченности профессиональными кадрами для аграрного сектора. Изучено влияние рынка трудовых ресурсов на социальное развитие села, рассмотрены взгляды ученых на роль науки в развитии аграрного предпринимательства. Проведен анализ динамики потребности сельскохозяйственных предприятий в наемных работниках и сопоставлен этот показатель с аналогичными данными по другим отраслям. Проанализированы проблемы развития системы подготовки специалистов для сельскохозяйственного производства, обоснована необходимость

трансформации научных и методологических подходов к оценке роли сельскохозяйственных производителей, научных центров в вопросах стратегии функционирования аграрной сферы. Определена роль предпринимательского сообщества для обеспечения инновационного развития отрасли. Предложены пути совершенствования взаимодействия между предпринимательской и научной средой. Табл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: человеческий капитал, аграрная сфера, интеллектуальный потенциал, аграрное предпринимательство, институт, демография.

UDS 338.435

The peculiarities of peopleware in the agrarian sphere / Kalchenko S.V. // *Economika APK.* – 2013. – № 8. – P. 52.

The current level of peopleware in agrarian sector of rural areas is analyzed. The influence of market of labour resources on social development of rural areas is studied. The various scientific approaches towards the role of science in the development of agrarian enterprises are considered. The problems of the development of the system of professional training in the field of agricultural production are analysed. The necessity of transformation of the scientific and methodological approaches towards defining the roles of agricultural producers and scientific centers within the framework of strategy of functioning of agrarian sphere is substantiated. The role of enterprise community for providing of innovative development of industry is considered. The ways of improvement of co-operation between an enterprises and scientific environment are suggested. Tabl.: 1. Refs.: 17.

Key words: human capital, agrarian sphere, intellectual potential, agrarian enterprising, institute, demography.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І
СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛІА

THE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS AND
VILLAGE SOCIAL SPHERE

УДК 338.435:005.5:711.437(1-22)

Методологічні підходи до оцінки рівня та якості життя сільського населення / Морозюк Н.В.
// *Економіка АПК.* – 2013. – № 8. – С. 57.

Вивчено зарубіжний та вітчизняний підходи до методології оцінки рівня і якості життя населення, проаналізовано структуру доходів сільських домогосподарств і зроблено її порівняння з розвинутими країнами світу. На основі теорії потреб оцінено структуру грошових витрат сільського населення, встановлено розмір витрат на спожиті сільськими жителями продукти харчування, які вироблені в особистих селянських господарствах. Оцінено доступ селян до матеріальних благ та послуг, а також можливість і умови користування ними, проаналізовано залежність рівня бідності від демографічних характеристик особи і домогосподарства. Встановлено, що поєднання офіційних статистичних даних та суб'єктивних оцінок населенням свого становища підвищить достовірність дослідження рівня і якості його життя. На основі проведеного аналізу запропоновано напрями удосконалення методики формування стратегії поліпшення життєвого середовища населення України. Табл.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: рівень життя, якість життя, сільське населення, потреби, сільські території, бідність.

УДК 338.435:005.5:711.437(1-22)

Методологические подходы к оценке уровня и качества жизни сельского населения / Морозюк Н.В. // *Экономика АПК.* – 2013. – № 8. – С. 57.

Изучены зарубежный и отечественный подходы к методологии оценки уровня и качества жизни населения, проанализирована структура доходов сельских домохозяйств и осуществлено ее сравнение с развитыми странами мира. На основе теории потребностей оценена структура денежных расходов сельского населения, установлен размер расходов на потребленные сельскими жителями продуктов питания, которые произведены в личных крестьянских хозяйствах. Оценен доступ крестьян к ма-

териальним благам и услугам, а также возможность и условия пользования ими, проанализирована зависимость уровня бедности от демографических характеристик человека или домохозяйства. Установлено, что сочетание официальных статистических данных и субъективных оценок населением своего положения повысит достоверность исследования уровня и качества его жизни. На основе проведенного анализа предложены направления усовершенствования методики формирования стратегии улучшения жизненной среды населения Украины. Табл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: уровень жизни, качество жизни, сельское население, потребности, сельские территории, бедность.

UDS 338.435:005.5:711.437(1-22)

Methodological approaches to the assessment of level and quality of life of rural population / Moroziuk N.V. // *Economika APK.* – 2013. – № 8. – P. 57.

An article studies foreign and domestic approaches to methodology of assessment of level and quality of life of the population. The structure of the income of rural households is analysed and its comparison with world developed countries is provided. On the basis of the theory of requirements the structure of money expenditure of rural population is estimated, the villagers' food expenses on produce of private farms and households is estimated. Access of peasants to material benefits and services is estimated. The dependence of level of poverty on demographic characteristics of the person or household is analysed. It is defined that the combination of the official statistic data and subjective evaluation of the situation by rural population will increase reliability of the results of research on level and quality of life of rural population. On the basis of the carried analyses the guidelines for enhancement of methodology of strategy-planning for amelioration of vital environment of the population of Ukraine are suggested. Tabl.: 1. Refs.: 14.

Key words: living standard, quality of life, rural population, needs, rural territories, poverty.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

INNOVATIVE ACTIVITY AND
INTELLECTUAL CAPITAL

УДК 330.341.1:346

Інноваційні технологічні кластери: особливості та застереження / Мазнів Г.С. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 8. – С. 63.

Проаналізовано особливості функціонування інноваційних технологічних кластерів, визначено чинники негативного впливу на ефективність діяльності кластерних формувань, обґрунтовано шляхи подолання перешкод і підвищення ефективності роботи кластерних структур.

Встановлено, що для запобігання переходу кластерної системи на регресивну гілку розвитку й подальшої її декомпозиції впровадження інновацій має здійснюватися не ізольовано на окремих підприємствах, а синхронно всіма елементами кластерного формування. Управління взаємовідносинами учасників кластера треба будувати на базі методології гомеостатики через управління внутрішньосистемними протиріччями між парами його компонентів, які знаходяться у взаємодії.

Для розв'язання так званого «парадокса суб'єктності» в інноваційному кластері підприємство має свідомо поступитися часткою своєї незалежності, будуючи зв'язки з впливовими партнерами і фокусуючись на своїх конкурентних перевагах. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: кластери технологічні, інновації, конкуренція, кооперація, взаємовідносини, конкурентні переваги.

УДК 330.341.1:346

Иновационные технологические кластеры: особенности и предостережения / Мазнев Г.Е.
// Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 63.

Проанализированы особенности функционирования инновационных технологических кластеров, определены факторы негативного влияния на эффективность деятельности кластерных формирований, обоснованы пути преодоления препятствий и повышения эффективности работы кластерных структур.

Установлено, что для предотвращения перехода кластерной системы на регрессивную ветвь развития и дальнейшей ее декомпозиции внедрение инноваций должно осуществляться не изолированно в отдельных предприятиях, а синхронно всеми элементами кластерного формирования. Управление взаимоотношениями участников кластера необходимо строить на базе методологии гомеостатики через управление внутрисистемными противоречиями между парами его компонентов, находящимися во взаимодействии.

Для разрешения так называемого «парадокса субъектности» в инновационном кластере предприятие должно сознательно поступиться частью своей независимости, устанавливая связи с влиятельными партнерами и фокусируясь на своих конкурентных преимуществах. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: кластеры технологические, инновации, конкуренция, кооперация, взаимоотношения, конкурентные преимущества.

UDS 330.341.1:346

Innovative technology clusters: features and caveats / Maznyev G.E. // *Economika APK.* – 2013. – № 8. – P. 63.

The features of functioning of innovative technological clusters are analysed. The factors that affect the efficiency of the cluster entities are defined. The ways of overcoming the obstacles and increase of efficiency of cluster structure's activity are suggested.

It is pointed out that in order to prevent the transition of the cluster system to the regressive branch of development and to save off its further decomposition the innovations should be implemented not by certain separate enterprises but by all the members of the cluster at once. The relations management of cluster members should be built on the basis of the methodology of the homeostatic control of intra-system contradictions between pairs of its components, that interact.

In order to resolve the so-called "paradox of subjectivity" in the innovation cluster, the members shall knowingly give up part of their independence, establishing links with influential partners and focusing on their competitive advantages. Refs.: 19.

Key words: clusters, technological innovation, competition, cooperation, mutual relations, competitive advantages.

УДК 330.11

Теоретико-методологічні засади інвестиційно-інноваційного зростання і розвитку економіки / Дадашев Б.А. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 8. – С. 68.

Розкрито сутність категорії інвестиційно-інноваційної діяльності у сучасних умовах. Узагальнено й доповнено теоретико-методологічні аспекти щодо обґрунтування взаємозв'язку та оцінки впливу інвестиційно-інноваційних процесів на темпи економічного зростання економіки держави. Розглянуто механізми управління інвестиційно-інноваційною діяльністю, яке поєднує державне регулювання і саморегулювання економічних процесів на всіх рівнях управління. Набули подальшого розвитку підходи до аналізу недоліків і переваг різних типів інвестиційної політики підприємств, встановлено, що ефективність управління інноваційною діяльністю необхідно розглядати як ієрархічну систему, що функціонує у взаємодії макро- та мікроекономічних рівнів. Системно узагальнено механізм реалізації інтересів учасників інвестиційно-інноваційної діяльності, визначено, що динамізм розвитку економіки держави забезпечується синтезом інвестиційної діяльності та інноваційного прогресу, а обґрунтована політика інноваційного інвестування як вкладення ресурсів у розвиток аграрних підприємств

полягає у запровадженні досягнень науково-технічного прогресу, який є запорукою ефективного розвитку галузевих складових економічної системи держави. Рис.: 2. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційна діяльність, інвестиційний розвиток, інноваційний прогрес, інвестиційна політика, відтворювальний процес, інноваційне інвестування.

УДК 330.11

Теоретико-методологические основы инвестиционно-инновационного роста и развития экономики / Дадашев Б.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 68.

Раскрыты сущность и особенности категории инвестиционно-инновационной деятельности в современных условиях. Обобщены и дополнены теоретико-методологические аспекты обоснования взаимосвязи и оценки влияния инвестиционно-инновационных процессов на темпы экономического роста экономики государства. Рассмотрены механизмы управления инвестиционно-инновационной деятельностью, сочетающей государственное регулирование и саморегулирование экономических процессов на всех уровнях управления. Получили дальнейшее развитие подходы к анализу недостатков и преимуществ различных типов инвестиционной политики предприятий, установлено, что эффективность управления инновационной деятельностью необходимо рассматривать как иерархическую систему, функционирующую во взаимодействии макро- и микроэкономических уровней. Системно обобщен механизм реализации интересов участников инвестиционно-инновационной деятельности, определено, что динамизм развития экономики государства обеспечивается синтезом инвестиционной деятельности и инновационного прогресса, а обоснованная политика инновационного инвестирования как вложение ресурсов в развитие аграрных предприятий заключается во внедрении достижений научно-технического прогресса, являющимся залогом эффективного развития отраслевых составляющих экономической системы государства. Илл.: 2. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: инвестиционно-инновационная деятельность, инвестиционное развитие, инновационный прогресс, инвестиционная политика, воспроизводственный процесс, инновационное инвестирование.

UDS 330.11

Theoretical and methodological basis for investment and innovation progress and the growth of the economy / Dadashev B.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 68.

An article reveals the essence and characteristics of the category of investment-related activities in the modern world. The theoretical and methodological aspects of the study and impact assessment of the relationship of investment and innovation in the growth of the state economy are summarized and supplemented. The mechanisms of control of investment and innovation activities, combining government regulation and self-regulation of economic processes at all levels are considered. The article analyses the advantages and disadvantages of different types of investment policies of enterprises. It is defined that the efficiency of innovative activity should be seen as a hierarchical system which functions in cooperation of macro and micro levels. A systemic generalised overview of the mechanism of satisfaction of the interests of participants of investment and innovation activities is provided. It is determined that the dynamic development of the economy of the state provides synthesis of investment and innovation progress, and based policy innovation investment as investing resources in the development of farms is the implementation of scientific and technological progress, which is the key to effective development of the sector is the economic system of the state. Figs.: 2. Refs.: 20.

Key words: investment and innovation progress, investment development, innovative progress, investment policy, reproductive process, innovative investment.

УДК 330.341.1

Технологічний фактор розвитку національної економіки / Фаїзов А.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 74.

Проведено огляд передумов економічного зростання на основі технологічного фактору, який відіграє принципову роль у підвищенні продуктивності праці, зниженні витрат і раціональному використанні ресурсів. Виокремлено низку зовнішніх і внутрішніх викликів, які негативно впливають на технологічну модернізацію національної економіки й зумовлюють необхідність реалізації стратегії інноваційно-технологічних змін. Обґрунтовано доцільність формування нової моделі інноваційного зростання, яка передбачає трансформацію ролі держави в регулюванні технологічного розвитку. Визначено національні пріоритети у сфері нововведень на основі зменшення впливу неоліберальних підходів регулювання, посилення контролю за ресурсним, кадровим і науковим потенціалами, стимулювання створення та використання нових знань і технологій. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: економічне зростання, технологічний розвиток, технологічний уклад, фактор, інновація, модель інноваційного зростання, державне регулювання.

УДК 330.341.1

Технологический фактор развития национальной экономики / Фаизов А.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 74.

Проведен обзор предпосылок экономического роста с учётом технологического фактора, который играет определяющую роль в повышении производительности труда, снижении издержек и рациональном использовании ресурсом. Выделено ряд внешних и внутренних вызовов, которые негативно влияют на технологическую модернизацию национальной экономики и определяют необходимость реализации стратегии инновационно-технологических изменений. Обоснована необходимость формирования новой модели инновационного роста страны, предусматривающей трансформацию роли государства в регулировании технологического развития. Определены национальные приоритеты в сфере нововведений с целью уменьшения влияния неоліберальных подходов регулирования, усиления контроля ресурсного, кадрового и научного потенциалов, стимулирования создания и использования новых знаний и технологий. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: экономический рост, технологическое развитие, технологический уклад, фактор, инновация, модель инновационного развития, государственное регулирование.

UDS 330.341.1

Technological factor of national economic development / Faizov A.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 74.

An article presents an overview of preconditions of economic growth based on the technological factor that plays a fundamental role in increasing of labour productivity, lowering of costs and rational use of resources. A number of internal and external challenges that negatively affect the technological modernization of the national economy and determine necessity of realization of the strategy of innovation and technological changes is singled out. It is grounded the necessity of forming of a new model of innovation economic growth, which provides the transformation of the state's role in the regulation of technological development. The article considers national priorities in the field of innovations based on approaches to reduce the impact of neoliberal adjustment, gain control over resources, human and scientific potential, to stimulate the creation and use of new knowledge and technologies. Refs.: 12.

Key words: economic growth, technological development, technological level, factor, innovation, model of innovation growth, state regulation.

UDS 336.777.7:334.72

Theoretical and practical aspects of business valuation based on DCF-method (discounted cash flow) / Bilych A.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 78.

The article presents the necessity of the evidence-based approach in determining the value of enterprise in accordance with existing methods. The consistent arguments in favour of the method of discounted cash flow valuation (DCF) are presented, which is based on two basic concepts - time value of money and net present value. Different variations of the method - FCFF and FCFE under conditions of different rates of business` growth (standard, two-, and three- stage model) are considered. Particular attention is paid to the process of calculating the terminal value (the value of post forecasted period). Also alternative models for determining the value of business are discussed and critically analyzed. Steps for calculating the discounted dividend method (DDM) and the adjusted value (APV) are given. Based on some generalizations about the possibilities of these methods` application in the realities of domestic business some conclusions are drawn, and the high practical relevance of the DCF-method is stressed. Figs.: 1. Refs.: 11.

Key words: business value, cash flow, discount rate, the rate of growth, dividend policy, tax shield, bankruptcy cost, financial leverage.

УДК 336.777.7:334.72

Теоретико-практичні аспекти визначення вартості підприємства на основі методу DCF (дисконтування грошових потоків) / Білич А.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 78

У статті зазначена необхідність науково обґрунтованого підходу до визначення вартості підприємства відповідно до існуючих методик. Наведена послідовна аргументація на користь використання методу дисконтування грошових потоків (DCF), в основу якого покладено дві основоположні концепції – вартості грошей у часі та чистої приведеної вартості. Розглянуто різні варіації методу – FCFF та FCFE за умов різних темпів зростання підприємства (стандартні, дво- та триступеневі моделі). Особливу увагу приділено процедурі розрахунку термінальної вартості (вартість постпрогнозного періоду). Також розглянуті та критично проаналізовані альтернативні моделі визначення вартості підприємства. Послідовно наведені етапи розрахунку вартості за методами дисконтування дивідендів (DDM) та скоригованої вартості (APV). На основі певних узагальнень зроблені висновки щодо можливостей застосування даних методів у реаліях вітчизняного бізнесу, а також наголошено на високій практичній значущості методу DCF. Рис.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: вартість підприємства, грошовий потік, ставка дисконтування, коефіцієнт росту, дивідендна політика, податковий щит, вартість банкрутства, фінансовий леверидж.

УДК 336.777.7:334.72

Теоретико-практические аспекты определения стоимости предприятия на основе метода DCF (дисконтирования денежных потоков) / Билыч А.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 78.

В статье отмечена необходимость научно обоснованного подхода к определению стоимости предприятия согласно существующим методикам. Приведена последовательная аргументация в пользу использования метода дисконтирования денежных потоков (DCF), в основу которого положены две основополагающие концепции – стоимости денег во времени и чистой приведенной стоимости. Рассмотрены различные вариации метода – FCFF и FCFE в условиях различных темпов роста предприятия (стандартные, двух- и трехступенчатые модели). Особое внимание уделено процедуре расчета терминальной стоимости (стоимость постпрогнозного периода). Также рассмотрены и критически проанализированы альтернативные модели определения стоимости предприятия. Последовательно приведены этапы расчета стоимости по методам дисконтирования дивидендов (DDM) и скорректированной стоимости (APV). На основе некоторых обобщений сделаны выводы относительно возможностей применения данных методов в реалиях отечественного бизнеса, а также отмечена высокая практическая значимость метода DCF. Илл.: 1. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: стоимость предприятия, денежные потоки, ставка дисконтирования, коэффициент роста, дивидендная политика, налоговый щит, стоимость банкротства, финансовый леверидж.

УДК 004:657.6:657.922

Інформаційне забезпечення обліку та контролю нерухомості / Яремчук Н.Ф. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 84.

Висвітлено сутність категорії «нерухомість». Відзначено, що бухгалтерський облік, виконуючи одну зі своїх функцій – інформаційну, є основним джерелом інформації, яка надходить різним рівням управління. Тому під інформаційним забезпеченням обліку та контролю нерухомості слід розуміти певним чином упорядковану інформацію, яку формують і використовують у системі обліку та контролю. Носіями такої інформації в обліковому аспекті є: первинні документи, рахунки, облікові реєстри, звітність.

Дослідження сутності інформаційного забезпечення обліку об'єктів нерухомості дало можливість визначити, що нерухомість є об'єктом зовнішнього і внутрішнього контролю, оскільки господарські операції щодо її руху впливають на формування доходів, витрат, прибутку та сплату податків. Обґрунтовано також об'єкти контролю операцій щодо нерухомості й визначено, що ними є елементи облікової політики та господарські операції, на які направлена цілеспрямована дія контролера. Табл.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: нерухомість, інвестиційна та операційна нерухомість, облік, контроль, облікова інформація, інформаційне забезпечення.

УДК 004:657.6:657.922

Информационное обеспечение учета и контроля недвижимости / Яремчук Н.Ф. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 84.

Раскрыта сущность категории «недвижимость». Отмечено, что бухгалтерский учет, выполняя одну из своих функций – информационную, является основным источником информации, необходимой разным уровням управления. Поэтому под информационным обеспечением учета и контроля недвижимости следует понимать определенным образом упорядоченную информацию, которую формируют и используют в системе учета и контроля. Носителями такой информации в учетном аспекте являются: первичные документы, счета, учетные регистры, отчетность.

Исследование сущности информационного обеспечения учета объектов недвижимости дало возможность определить, что недвижимость является объектом внешнего и внутреннего контроля, поскольку хозяйственные операции по ее движению влияют на формирование доходов, расходов, прибыли и налогов. Обоснованы также объекты контроля операций по недвижимости и отмечено, что ими являются элементы учетной политики и хозяйственные операции, на которых сосредоточено целенаправленное действие контролера. Табл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: недвижимость, инвестиционная и операционная недвижимость, учет, контроль, учетная информация, информационное обеспечение.

UDS 004:657.6:657.922

Information support of accounting and control of the real estate / Yaremchuk N.F. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 84.

An article highlights the essence of the category "Real Estate". It is noted that accounting, performing one of its functions - informative is a key source of information required by different levels of management. Therefore, it is possible to define information support of accounting and property control as structurally organized information that is formed and used within the system of accounting and control. : primary documents, accounts, accounting records, reports.

The research of the essence of accounting information support has proved that real estate is an object of external and internal control as business transactions on its motion affect of income, expenses, profits and taxes. Therefore, the author defines and substantiates control objects in real estate transactions and notes that

they are the elements of accounting policies and business operations and hence the key aims of controllers' activity. Tabl.: 3. Refs.: 14.

Key words: real estate, investment and operating real estate, accounting, monitoring, accounting information, information support.

УДК 334.7:338.4

Особливості розвитку насінневих кластерних формувань зернового підкомплексу / Голік І.Л.
// Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 89.

Акцентується увага на застосуванні кластерного підходу як одного із найефективніших шляхів розвитку насінництва зернових культур і висвітлено теоретичні основи формування насінневих кластерних утворень та їх особливості. Нині саме кластеризація є необхідною формою внутрішньої інтеграції й кооперації, яка здатна забезпечити не тільки стійкість, а також ефект протидії викликам глобальної конкуренції з боку існуючих монопольних утворень. Кластерна теорія у зерновій галузі спрямовується на підвищення конкурентоспроможності насінневого матеріалу виробництв і територій за рахунок використання ефекту масштабу й замкнутого циклу виробництва. Ці явища досягаються за допомогою зростання продуктивності компаній всередині кластера, запровадження інновацій у сфері діяльності учасників кластера та стимулювання нових видів діяльності в галузі. Рис.: 2. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: насінневий кластер, спеціалізація, кооперація, агропромислова інтеграція, економічні переваги, синергетичний ефект.

УДК 334.7:338.4

Особенности развития семенных кластерных формирований зернового подкомплекса / Голік І.Л. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 89.

Акцентируется внимание на применении кластерного подхода как одного из наиболее эффективных путей развития семеноводства зерновых культур, отражены теоретические основы формирования семенных кластерных образований и их особенности. На нынешнем этапе развития именно кластеризация является необходимой формой внутренней интеграции и кооперации, которая способна обеспечить не только стойкость, но и эффект противодействия вызовам глобальной конкуренции со стороны существующих монопольных образований. Кластерная теория в зерновой отрасли направляется на повышение конкурентоспособности семенного материала производств и территорий за счет использования эффекта масштаба и замкнутого цикла производства. Эти явления достигаются с помощью роста производительности компаний внутри кластера, внедрения инноваций в сфере деятельности участников кластера и стимулирования новых видов деятельности в отрасли. Илл.: 2. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: семенной кластер, специализация, кооперація, агропромышленная интеграция, экономические преимущества, синергический эффект.

UDS 334.7:338.4

Features of the development of seed cluster formations of the grain crops complex / Golik I.L.
// Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 89.

An article focuses on application of cluster approach as one of the most effective ways of development of seed farming of grain crops. The theoretical grounds for formation of seed clusters and their features are considered. Nowadays the clustering appears as the necessary form of internal integration and cooperation that is capable to provide not only firmness, but also insure the effect of counteraction to challenges of the global competition from existing monopolistic companies. The cluster theory in grain branch is aimed at increase of competitiveness level of the lands and of the produced seed material at the expense of use of a scale effect and a closed loop of production. These phenomena are reached by means of growth of productivity of the companies in a cluster, implementation of innovations in a field of activity of cluster participants and stimulation of new types of activity in the branch. Figs.: 2. Refs.: 9.

Key words: seed cluster, specialization, cooperation, agro-industrial integration, economic advantages, synergy effect.

УДК 338. 439: 631.147:504

Сучасні тенденції розвитку вітчизняного ринку органічної агропродовольчої продукції / Завадська Ю.С. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 95.

Досліджено кон'юнктуру світового та вітчизняного ринків органічної продукції. Проаналізовано особливості формування й сучасні тенденції розвитку органічного агровиробництва на міжнародному ринку, а саме – виокремлено країни-лідери за такими показниками, як частка органічних земель у структурі загальної кількості сільськогосподарських угідь; обсяг ринку, кількість підприємств-виробників і рівень споживання органічної продукції. Наведено статистичні дані агровиробників органічної продукції в Україні у розрізі структури посівних площ та товарної продукції. Визначено виробничий напрям і структуру органічної товарної продукції та узагальнено причини їх наявного стану. Обґрунтовано подальший вектор розвитку органічного агровиробництва в Україні на засадах вертикальної диверсифікації виробництва й адаптації до зовнішніх умов. Табл.: 4. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: ринок, органічне агровиробництво, тенденції розвитку, економічна ефективність, кон'юнктура, підприємництво.

УДК 338. 439: 631.147:504

Современные тенденции развития отечественного рынка органической агропродовольственной продукции / Завадская Ю.С. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 95.

Исследована конъюнктура мирового и отечественного рынков органической продукции. Проанализированы особенности формирования и современные тенденции развития органического агропроизводства на международном рынке, а именно – выделены страны-лидеры по таким показателям, как доля органических земель в структуре сельскохозяйственных угодий, объем рынка, количество предприятий-производителей и уровень потребления органической продукции. Приведены статистические данные агропроизводителей органической продукции в Украине в разрезе структуры посевных площадей и товарной продукции. Определены производственное направление и структура органической товарной продукции и обобщены причины их фактического состояния. Обоснован дальнейший вектор развития органического агропроизводства в Украине на принципах вертикальной диверсификации производства и адаптации к внешним условиям. Табл.: 4. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: рынок, органическое агропроизводство, тенденции развития, экономическая эффективность, конъюнктура, предпринимательство.

UDS 338.439:631.147:504

Modern trends of the development of domestic market of organic agrofood products / Zavadzka Y.S. // Ekonomika APK. – 2013. – 8. – P. 95.

An article studies the situation on world and domestic markets of organic products. The peculiarities of formation of organic agricultural production in the international market and its basic tendencies are analysed. The countries that are leaders of the world market are singled out according to such criteria as proportion of organic farming in the structure of the total agricultural land, market volume, number of producers and level of consumption of organic products. The article provides statistic data of Ukraine organic agricultural producers in terms of crop pattern and marketable products. Production direction and structure of organic commodity production are determined and the reasons for their current state are summarized. Vector of the subsequent development of organic agricultural production in Ukraine based on vertical production diversification and adaptation to environment is substantiated. Tabl.: 4. Refs.: 13.

Key words: market, organic agricultural production, development trends, economic efficiency, environment, entrepreneurship.

УДК 631.365.22

Новий високоекономічний метод сушіння зерна / Гомза В.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 100.

Обґрунтовано доцільність промислового використання нового методу сушіння зерна. Цей метод неруйнівний та вдвічі економічніший за існуючі. Принцип дії ґрунтується на резонансному поглинанні біологічними системами (наприклад, зерном) енергії коливань електромагнітного поля на певній резонансній частоті. Природа згаданого ефекту полягає в тому, що зернина як біологічний об'єкт складається з полярних молекул, що можуть активно взаємодіяти із зовнішнім електричним полем – змінювати свою орієнтацію в просторі, викликаючи при цьому процеси внутрішнього тертя. Останні приводять до інтенсивного виділення тепла по всьому об'єму зернини. Таким чином, перехід енергії електричного поля в теплову енергію молекул зерна супроводжується зростанням температури, а зростання температури, в свою чергу, сприяє виділенню вологи з внутрішніх частин зернини. Табл.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: сушіння зерна, зернова маса, теплоємність зерна, полярні молекули, резонанс, інновації в АПК.

УДК 631.365.22

Новый высокоэкономичный метод сушки зерна / Гомза В.Н. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 100.

Обоснована целесообразность промышленного использования нового метода сушки зерна. Этот метод неразрушающий и в два раза экономичнее существующих. Принцип действия основывается на резонансном поглощении биологическими системами (например, зерном) энергии колебаний электромагнитного поля на определенной резонансной частоте. Природа упомянутого эффекта заключается в том, что зерно как биологический объект состоит из полярных молекул, которые могут активно взаимодействовать с внешним электрическим полем – изменять свою ориентацию в пространстве, вызывая при этом процессы внутреннего трения. Последние приводят к интенсивному выделению тепла по всему объему зерна. Таким образом, переход энергии электрического поля в тепловую энергию молекул зерна сопровождается ростом температуры, а рост температуры, в свою очередь, способствует выделению влаги из внутренних частей зерна. Табл.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключевые слова: сушка зерна, зерновая масса, теплоемкость зерна, полярные молекулы, резонанс, инновации в АПК.

UDS 631.365.22

New highly economical method of drying grain / Gomza V.M. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 100.

In the study the expediency of industrial use of a new method of grain drying is substantiated. This method is non-invasive and it is twice as much economically efficient than other existing methods. The principle of operation of this type of dryer is based on the resonant absorption of biological systems (e.g., grain) of the oscillation energy of the electromagnetic field at a certain resonance frequency. The nature of these effects is that the grain as a biological object consists of polar molecules that can interact with an external electric field - to change its orientation in space, causing the process of internal friction. The later come to intense heat generation throughout the volume of the grain. Thus, the energy transition of electrical fields into molecules' thermal energy provokes the grain temperature growth that contributes to the extraction of moisture from interior parts of grain. Tabl.: 1. Refs.: 11.

Key words: grain drying, heat capacity of grain, grain weight, polar molecules, resonance, innovation in agriculture.

УДК 658.152:338.436

Інструменти інвестиційної діяльності аграрних підприємств / Коваль В.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 104.

Розглянуто засади та інструменти інвестиційної діяльності аграрних підприємств як основного чинника їх економічного зростання й підвищення ефективності. Пропонується класифікувати інвестиційні інструменти на фінансові та не фінансові. Особлива увага приділена таким інструментам, як банківське кредитування та управлінська діяльність. Зроблено висновок про використання аграрними підприємствами банківських кредитів в основному на поточні потреби, а не на технічне і технологічне переозброєння. Крім цього, банківські кредити одержують переважно великі аграрні підприємства, тоді як малі й середні не мають можливості повноцінно кредитуватися. Наведено приклади, як впливає успішний менеджмент у рослинництві та тваринництві на підвищення ефективності господарювання і створення сприятливих умов для залучення інвестицій. Рис.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційні інструменти, інвестиційна діяльність, кредитування, аграрні підприємства.

УДК 658.152:338.436

Инструменты инвестиционной деятельности аграрных предприятий / Коваль В.М. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 104.

Рассмотрены основы и инструменты инвестиционной деятельности аграрных предприятий как ведущего фактора их экономического роста и повышения эффективности. Предлагается классифицировать инвестиционные инструменты на финансовые и не финансовые. Особенное внимание уделено таким инструментам, как банковское кредитование и управленческая деятельность. Сделан вывод об использовании аграрными предприятиями банковских кредитов в основном на текущие потребности, а не на техническое и технологическое перевооружение. Кроме этого, банковские кредиты получают преимущественно крупные аграрные предприятия, тогда как малые и средние не имеют возможности полноценно кредитоваться. Приведены примеры влияния успешного менеджмента в растениеводстве и животноводстве на повышение эффективности хозяйствования и создание благоприятных условий для привлечения инвестиций. Илл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционные инструменты, инвестиционная деятельность, кредитование, аграрные предприятия.

UDS 658.152:338.436

Instruments of investment activity of agricultural enterprises / Koval V.M. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 104.

An article considers the grounds and instruments of investment activity of agricultural enterprises as a main factor of their economic growth and increase of the efficiency level. It is suggested to classify investments' instruments as financial and not financial. Particular attention is devoted to such instruments as a banking crediting and management. It is defined that agrarian enterprises in spite of use of credit loans for technical and technological innovations, supply and maintenance, they mostly spend them on current needs. The credit loans are mainly taken by big agricultural enterprises, whereas middle and small businesses are deprived of possibility to get proper crediting. An author provides a range of examples that illustrate the fact that well-organized management of plant growing and a cattle breeding provides grounds for augmentation of the farming efficiency level, and creation of favourable environment for investments attraction. Figs.: 1. Refs.: 17.

Key words: investments, instruments of investments, investment's activity, crediting, agricultural enterprises.

УДК 338.31:332.1:633.1

Ефективність виробництва зернових культур у сільськогосподарських підприємствах Київської області / Паламарчук М.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 110.

Виявлено фактори, що зумовлюють вищу ефективність та конкурентоспроможність виробництва зерна в регіоні, проведено детальний аналіз, що уможливив визначити міжвидові відмінності у рівнях економічної ефективності виробництва зернових, досліджено структуру виробничих витрат на вирощування пшениці, ячменю та кукурудзи, виявлено вплив статей, що формують урожайність культур, на її рівень, обґрунтовано переваги вирощування кукурудзи сільськогосподарськими підприємствами Київської області. Досліджено, що остання має потужну базу для виробництва насіння зернових культур, що є одним із факторів, який зумовлює одержання високих урожаїв зернових, встановлено залежності між показниками розміру посівних площ, урожайності, витрат і дохідності виробництва окремих видів зернових культур, визначено нижній поріг дохідності виробництва зернових у сільськогосподарських підприємствах області. Табл.: 2. Рис.: 4. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: економічна ефективність, пшениця, ячмінь, кукурудза, ціна, повна собівартість, прибуток, рентабельність, структура виробничих витрат, високоякісний посівний матеріал, селекційна установа, урожайність, регіон, конкурентоспроможність.

УДК 338.31:332.1:633.1

Эффективность производства зерновых культур в сельскохозяйственных предприятиях Киевской области / Паламарчук Н.Н. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 110.

Виявлены факторы, обуславливающие высокую эффективность и конкурентоспособность производства зерна в регионе, проведен детальный анализ, позволивший определить межвидовые различия в уровнях экономической эффективности производства зерновых, исследована структура производственных затрат на выращивание пшеницы, ячменя и кукурузы, выявлено влияние статей, формирующих урожайность культур, на ее уровень, обоснованы преимущества выращивания кукурузы сельскохозяйственными предприятиями Киевской области. Исследовано, что последняя имеет мощную базу для производства семян зерновых культур, что является одним из факторов, который обуславливает получение высоких урожаев зерновых, установлены зависимости между показателями размера посевных площадей, урожайности, затрат и доходности производства отдельных видов зерновых культур, определен нижний порог доходности производства зерновых в сельскохозяйственных предприятиях. Табл.: 2. Илл.: 4. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: экономическая эффективность, пшеница, ячмень, кукуруза, цена, полная себестоимость, прибыль, рентабельность, структура производственных издержек, высококачественный посевной материал, селекционное учреждение, урожайность, регион, конкурентоспособность.

UDS УДК 338.31:332.1:633.1

The efficiency of crops production on agrarian enterprises of Kyiv region / Palamarchuk M.M. // Ekonomika APK. – 2013. – №8. – P. 110.

An article shows the key constituents of efficiency and competitiveness of grain market in Kyiv region, provides a detailed comparative analyses that outlines the differences of efficiency of crops production due to the types of crops, studies the structure of production costs for wheat, barley and corn. The influence of factors that form the yield rate on the crop capacity is considered. The advantages of corn production for the region of Kyiv are substantiated. It is defined that this region has rich potential for production of serials that ensures high yield and crop capacity rates. The interdependence of such factors as sowed area, crop capacity, production costs, profitability of production of certain types of crops is outlined. The lowest profitability rate of serials production on the agrarian enterprises of Kyiv region is defined. Tabl.: 2. Figs.: 4. Refs.: 15.

Key words: economic efficiency, wheat, barley, corn, price, total prime cost, profit, profitability, the structure of production costs, high quality seeds, breeding establishment, productivity, region, competitiveness.

УДК 338.43

Удосконалення механізму мотивації праці в молокопереробних підприємствах / Шалевська О.Ю. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 115.

Розглянуто процес мотивації та впливу системи стимулів на мотивацію робітників. Досліджено сутність механізму мотивації праці в сільському господарстві та основні причини його формування. Доведено, що підвищення мотивації праці можливо тільки при створенні в підприємстві ефективного організаційно-економічного механізму оплати праці, застосування якого на практиці дасть змогу науково підійти до вирішення задачі підвищення результативності праці та задовольнити потреби працівників із урахуванням специфіки ринкових відносин. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 8.

Ключові слова: мотивація, мотив, стимул, стимулювання, потреба, оплата праці, мотиваційний механізм.

УДК 338.43

Усовершенствование механизма мотивации труда в молокоперерабатывающих предприятиях / Шалевская Е.Ю. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 115.

Рассмотрен процесс мотивации и влияния системы стимулов на мотивацию работников. Исследована сущность механизма мотивации труда в сельском хозяйстве и основные причины его формирования. Доказано, что повышение мотивации труда возможно только при создании в предприятии эффективного организационно-экономического механизма оплаты труда, применение которого на практике дает возможность научно подойти к решению задачи повышения результативности труда и удовлетворить потребности работников с учетом специфики рыночных отношений. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: мотивация, мотив, стимул, стимулирование, потребность, оплата труда, мотивационный механизм.

UDS 338.43

Improvement of labour motivation at milk processing enterprises / Shalevska E.Y. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 115.

The process of motivation and the influence of stimulus system of employees' motivation are analysed. The essence of the mechanism of motivation in agriculture is studied. An article substantiates the fact that the key issue for increase of motivation level is creation of efficient management mechanism of labour payment on enterprises. Practical implementation of such mechanism is a scientific solution to the problem of increase of the levels of labour efficiency and it meets the needs of workers regarding specifics of market relations. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 8.

Key words: motivation, cause, stimulus, stimulation, necessity, labour payment, motivational mechanism.

УДК 339.543.012.42:338.43 (477)

Розвиток агропродовольчого ринку в умовах формування зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом / Одосій О.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 121.

Розглянуто та проаналізовано можливі сценарії розвитку агропродовольчого ринку в умовах створення зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та Європейським Союзом (ЄС) з використанням моделі загальної рівноваги. Визначено ймовірний вплив лібералізації торгівлі в рамках ЗВТ Україна – ЄС на основні галузі економіки. Виявлено тенденції розвитку основних галузей сільського господарства та харчової промисловості в Україні та ЄС за різних форматів угоди про ЗВТ. Оцінено можливі зміни показників виробництва, торговельного сальдо, добробуту, вартості факторів виробництва тощо по ключових товарних позиціях. Обґрунтовано пропозиції щодо вибору оптимального формату угоди про ЗВТ між Україною й ЄС для мінімізації негативних наслідків для агропродовольчого сектору в Україні та підвищення його експортного потенціалу. Табл.: 5. Рис.: 2. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: зона вільної торгівлі, агропродовольча продукція, добробут, торговельне сальдо, виробництво, вартість факторів виробництва.

УДК 339.543.012.42:338.43 (477)

Развитие агропродовольственного рынка в условиях формирования зоны свободной торговли между Украиной и Европейским Союзом / Одосий А.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 121.

Рассмотрены и проанализированы возможные сценарии развития агропродовольственного рынка в условиях создания зоны свободной торговли (ЗСТ) между Украиной и Европейским Союзом (ЕС) с использованием модели общего равновесия. Определено вероятное влияние либерализации торговли в рамках ЗСТ Украина – ЕС на основные отрасли экономики. Выявлены основные тенденции развития основных отраслей сельского хозяйства и пищевой промышленности в Украине и ЕС в условиях разных форматов соглашения о ЗСТ. Оценены возможные изменения показателей производства, торгового сальдо, благосостояния, стоимости факторов производства и т.д. по ключевым товарным позициям. Обоснованы предложения по выбору оптимального формата соглашения о ЗСТ между Украиной и ЕС с целью минимизации негативных последствий для агропродовольственного сектора в Украине и повышения его экспортного потенциала. Табл.: 5. Илл.: 2. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: зона свободной торговли, агропродовольственная продукция, благосостояние, торговое сальдо, производство, стоимость факторов производства.

UDS 339.543.012.42:338.43 (477)

Scenarios of agri-food market development in Ukraine and european union in the terms of free trade area creation / Odosii O.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 121.

An article studies possible scenarios of agri-food market development in terms of a free trade area creation (FTA) between Ukraine and the European Union (EU), using a general equilibrium model. The impact of trade liberalization under the FTA the EU - Ukraine on basic branches of economy is defined. The basic trends in the main sectors of agriculture and food industry in different formats of FTA Ukraine-EU are determined. The possible changes in production, trade balance, welfare, costs of inputs etc on key commodities are analyzed. The suggestions for choosing the optimal format of an FTA between Ukraine and the EU in order to minimize adverse effects on the agri-food sector in the Ukraine and to increase its export potential are developed. Tabl.: 5. Figs.: 2. Refs.: 13.

Key words: free trade area, agri-food products, welfare, trade balance, production, costs of inputs.

УДК 631.1.016:658.272:662.754

Розвиток та ефективність виробництва сільськогосподарської продукції – сировини для переробки на біопаливо / Т.В. Гончарук // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 128.

Розкриті теоретичні й практичні аспекти розвитку та ефективності виробництва сільськогосподарської продукції, яка потенційно може бути використана для переробки на біопаливо. Проаналізовано тенденції зміни динаміки обсягів виробництва основних сільськогосподарських культур біопаливної групи й динаміку внутрішнього споживання (використання) продукції. Охарактеризовано вартісний аспект виробництва біоенергетичних культур із позицій рівня продуктивності праці. Проаналізовано тенденції й залежності зміни обсягів урожайності від витрат мінеральних та органічних добрив. Зроблено концептуальний висновок щодо перспектив і доцільності переробки сільськогосподарської продукції на біопаливо. Рис.: 3. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: біопаливо, виробництво, ефективність, урожайність, ринок, продовольство, ефект, продукція.

УДК 631.1.016:658.272:662.754

Развитие и эффективность производства сельскохозяйственной продукции – сырья для переработки на биотопливо / Т.В. Гончарук // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 128.

Раскрыты теоретические и практические аспекты развития и эффективности производства сельскохозяйственной продукции, которая потенциально может быть использована для переработки на биотопливо. Проанализированы тенденции изменений динамики объемов производства основных сельскохозяйственных культур биотопливной группы и динамика внутреннего потребления (использования) продукции. Охарактеризован стоимостный аспект производства биоэнергетических культур с позиций уровня продуктивности труда. Проанализированы тенденции и зависимости изменений объемов урожайности от затрат минеральных и органических удобрений. Сделан концептуальный вывод относительно перспектив и целесообразности переработки сельскохозяйственной продукции на биотопливо. Илл.: 3. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: биотопливо, производство, эффективность, урожайность, рынок, продовольствие, эффект, продукция.

UDS 631.1.016:658.272:662.754

Efficient production of agrarian products: row materials for biofuel production / Honcharuk T.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 8. – P. 128.

An article considers theoretical and practical aspects of the development of agrarian production of biofuel row materials. The analysis of the existing tendencies of dynamic alternations of the scale of production and consumption of basic agrarian biofuel crops is provided. The article characterizes the value aspect of production of biofuel crops taking into account the level of the labour efficiency. The basic tendencies and the dependence of yield on quantity of applied mineral and organic fertilizers are analyzed. The conceptual summary of the perspectives and efficiency of processing of agrarian crops for biofuel is provided. Figs.: 3. Refs.: 12.

Key words: biofuel, production, efficiency, yield, market, food, effect, products.

УДК 061.27.000:65.016:338.516.4:662.754

Інституційні аспекти розвитку підприємницької діяльності на ринку біопалива / Гончарук І.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 8. – С. 133.

Розкриті теоретико-методичні положення розвитку підприємницької діяльності та формування ринку біопалива в Україні з позицій оцінки рівня й особливостей інституційного забезпечення, концепцій підприємництва як особливого ринкового інституту, що формує підвалини науково-технічного прогресу. Визначено теоретичні аспекти інституціоналізації підприємств з виробництва біопалива до умов національного ринку в оцінках рівня достатності нормативно-правової бази щодо питання розбудови біопаливної галузі. Окреслено концептуальні положення і сутнісно-рольові ознаки підприємництва у формуванні ринку біопалива, а також інституційні детермінанти функціонування одноіменного ринкового механізму. Табл.: 4. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: підприємництво, ринок, біопаливо, інститути, підприємницька діяльність, інституції.

УДК 061.27.000:65.016:338.516.4:662.754

Институциональные аспекты развития предпринимательской деятельности на рынке биотоплива / Гончарук И.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 8. – С. 133.

Раскрыты теоретико-методические положения развития предпринимательской деятельности и формирования рынка биотоплива в Украине с позиций оценки уровня и особенностей институционального обеспечения, концепций предпринимательства как особенного рыночного института, который формирует фундаменты научно-технического прогресса. Определены теоретические аспекты институционализации предприятий по производству биотоплива к условиям национального рынка в оцен-

ках уровня достаточности нормативно-правовой базы относительно вопроса развития биотопливной отрасли. Очерчены концептуальные положения и сущностно-ролевые признаки предпринимательства в формировании рынка биотоплива, а также институциональные детерминанты функционирования одноименного рыночного механизма. Табл.: 4. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: предпринимательство, рынок, биотопливо, институты, предпринимательская деятельность, институции.

UDS 061.27.000:65.016:338.516.4:662.754

Institutional aspects of the development of entrepreneurship on the biofuel market/ Honcharuk I.V.

// *Economika APK.* – 2013. – № 8. – P. 133.

An article considers theoretical and methodical issues of the development of entrepreneurship and basic patterns of formation of market of biofuel in Ukraine. The outlook of the problem is provided within the framework of evaluation of the level of institutional organization. The entrepreneurship is regarded as a specific market institution that provides background for scientific and technological progress. The article defines the theoretical aspects of institutionalization of biofuel-producing enterprises on the national market scale considering the level of adequacy of legal norms and standards for the development of the biofuel branch of economy. The conceptual patterns, the essence and roles of entrepreneurship within the framework of market of biofuel are outlined, the institutional determinants of functioning of the biofuel marketing mechanism are singled out. Tabl.: 4. Refs.: 15.

Key words: entrepreneurship, market, biofuel, institutes, enterprising, institutions.

* * *